

Vorige week ‘vierden’ de Chilenen, die nog niet vermoord werden of nog niet ‘politiek rijp’ zijn voor de folterkamers van de junta, de gewelddadige coup die Allende ten val bracht en Pinochet in het zadel hielp. Ook in Antwerpen schalden de zegebazuinen, in de Nationalestraat.¹ De *Gazet van Antwerpen* nam met een blos van gelukzalige opwinding tot tweemaal toe deel aan het Hamansfeest van de Chileense hertog van Alva, even vroom en even bloeddorstig als zijn 16^e-eeuwse evenbeeld.² Zonder enige scrupule, zonder enige reserve en zonder enige correctie verwees de *Frut* in zijn vette koppen naar de ‘feestvreugde in Chili’ en stelde, vol geniepige ‘Schadenfreude’, deze vreugde voor als de bevrijdingsroes van een gehele bevolking.³ Zonder verdere commentaar of tegenspraak worden de leuzen geciteerd op de spandoeken, die in de straten van Santiago worden rondgedragen: ‘Nu hebben wij eten’ en ‘Nu is er vlees voor allen’. Dat deze schaamteloze leugens, die een misdadig bewind verheerlijken, worden tegengesproken door de algemeen erkende economische ontredde, de schrikwekkende inflatie, de toenemende hongersnood en werkeloosheid, hindert de *Gazet* en haar glatte opiniemakers niet. Zij informeert niet : zij formeert, op háár manier – dat wil zeggen zij deformeert. Haar lezers zijn schapen en lammeren en kalveren, die door het draaihek van haar ‘informatie’ worden geperst in de politieke kraal waar ze thuishoren. Uit alles blijkt wat een grenzeloze verachting de *Frut* voor haar lezers heeft: zij beschouwt ze als een domme kudde, getraind in goedgelovigheid (en onwetendheid) door een eeuwenlange blinde, volgzaam onderworpenheid aan het gezag van Rome (dat het zich nu eenmaal niet kan veroorloven boos te worden op haar katholieke beulsknecht Pinochet).

Om de feestvreugde niet te bederven wil de *Gazet* ook liefst niet herinneren aan de bekentenis van CIA-directeur Kolby, die pas enkele dagen tevoren verklaarde dat Amerika – met medeweten en goedkeuren van Kissinger – miljoenen veil had om de democratie in Chili te ondermijnen en Allende uit het zadel te lichten.^{4 5} Op het gepaste moment heeft de *Gazet* hierover een zwak zuchtje geslaakt, maar op haar visie omtrent het Chileense probleem heeft dit feit verder geen enkele consequentie.

Het rekbare journalistieke geweten is weliswaar geen specialiteit van *Gazet van Antwerpen* – de leugen is al lang verheven tot het fundament van de journalistieke ‘wetenschap’ – maar er bestaat in ieder geval nog zoiets als een erecode voor

¹ De *Gazet van Antwerpen* was gevestigd in de Nationalestraat te Antwerpen

² Hamansfeest: vreugdebetoon over de ondergang van een belager of tegenstander. Ruyslinck noemde Augusto Pinochet de Chileense hertog van Alva.

³ De spotnaam de *Frut* dook voor de eerste maal op in *Het Laatste Nieuws* van 24 mei 1892: de *Gazet van Antwerpen* is een ‘frutgazetje’.

⁴ Henry Alfred Kissinger, nationaal veiligheidsadviseur onder president Richard Nixon.

⁵ Volgens een CIA-rapport uit 2000, pagina 12, gepubliceerd door het National Security Archive was dat bedrag ca. \$ 6.500.000. <<http://nsarchive.gwu.edu/news/20000919/01-12.htm>>

journalisten, die een minimum van objectiviteit en waarheidsliefde voorschrijft. Dat een katholieke krant deze zedelijke norm opoffert aan haar enge, politiek-ideologische belangen, verlaagt haar automatisch tot het niveau van de door haar zozeer verafschuwde *Pravda* en verwante spreekbuizen van het Europese communisme.

Misschien heb ik een te vruchtbare verbeelding, maar achter de kolommen van Pinochets Antwerps propagandabladd hoor ik vrij duidelijk de trommels van de landsknechten roffelen, en iets verder weg, nauwelijks hoorbaar, de dollars van de C.I.A. ritselen. Of zouden de kritische commentaren van de *Gazet* telkens moeten wegvallen uit plaatsgebrek? In de Nationalestraat heeft men immers zoveel ruimte nodig voor kritische beschouwingen omtrent de Goelag-archipel.

Wikipedia: **Staatsgreep in Chili**

Bij de staatsgreep zelf kwamen minder dan 60 mensen om het leven, maar in de maanden erna steeg het aantal slachtoffers snel. Het leger liet in heel Chili aanhangers van Allende oppakken en in veel gevallen executeren. Een aantal van 40.000 politieke tegenstanders van het nieuwe regime werden gevangengezet in het Estadio Nacional.

Rond de 130.000 mensen werden in de drie jaar na de staatsgreep gearresteerd. Ongeveer 3000 tegenstanders van het nieuwe regime werden gedood of verdwenen onder verdachte omstandigheden. Onder degenen die werden vastgehouden bevond zich ook Alberto Bachelet (vader van de voormalige Chileense president Michelle Bachelet), een luchtmachtgeneraal; hij werd gemarteld en overleed op 12 maart 1974.

Na de staatsgreep regeerde Pinochet 17 jaar lang als dictator over Chili. Het congres werd ontbonden en politieke partijen die tegen Pinochet waren, werden verboden.

Bombardement door de strijdkrachten van de junta op 11 september 1973 op La Moneda, het presidentiële paleis van Allende.